

Oslo, 12. februar 2008

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

MOMENTER TIL MØTE OM GRØNN SKATTEVEKSLING 12. FEBRUAR 2008

Vi viser til dagens møte og sender herved over våre innspill med noen små korreksjoner.

Norges Naturvernforbund er glad for at grønn skatteveksling igjen er satt på den politiske dagsordenen. Vi betrakter særavgiftsutvalgets utredning som et første skritt i arbeidet med å gjøre skatte- og avgiftssystemet grønnere.

Prinsippet om at forurenseren skal betale, er viktig og riktig, men det kan ikke være det eneste miljøpolitiske virkemidlet. Norges Naturvernforbund legger vekt på at provenynøytralitet ikke må være en forutsetning i det videre arbeidet. Og vi betrakter grønne skatter som et viktig virkemiddel som gir økonomisk handlingsrom til å gjennomføre miljøriktige tiltak, som bl.a. legger til rette for miljøriktig atferd.

Det er ellers viktig å ikke se seg blind på kostnadseffektivitet på kort sikt. Siden det om noen år må komme kraftige utslippsreduksjoner, vil det kunne bli dyrt å ikke tilpasse seg dette nå. Høye miljøavgifter nå vil være et signal om dette og bidra til større forutsigbarhet.

Noen hovedgrep vi mener må gjennomføres:

Øk CO₂-avgiften

Dagens CO₂-avgift er ikke stor nok til å utløse tilstrekkelige utslippsreduksjoner. På mellomlang sikt bør avgiften opp til ca. US\$ 100 per tonn CO₂. På kort sikt ber vi om følgende:

- CO₂-avgiften på mineralolje (fyringsolje, diesel, flydrivstoff m.m.) på økes til samme nivå som for bilbensin.
- CO₂-avgiften i petroleumssektoren må økes, som slik at netto betling for klimaskade (avgift pluss kvotekjøp) økes.

Energiavgifter: Øk elavgiften til svensk nivå

- Å doble forbruksavgiften på elektrisitet vil gjøre energisparing og bruk av andre oppvarmingsformer energi mer lønnsomt.
- Økt avgift må kombineres med støtteordninger til energisparing og produksjon av fornybar energi. Økte inntekter fra økt elavgift (ca. 6 mrd. kroner) gir et betydelig handlingsrom til nettopp det.
- Vi vil spesielt understreke behovet for støtteordninger/subsidier til energisparing. Én kilowattime spart energi er bedre enn én kilowattime nyproduisert energi. Det trengs derfor støtteordninger som er minst like gode til energisparing som til produksjon av ny fornybar energi.
- Grunnavgiften for fyringsolje bør innføres på bruk av naturgass til oppvarming.

Flere avgiftsgrep i samferdselssektoren er nødvendig

Dagsferske tall fra Statistisk sentralbyrå viser at veksten i klimagassutslipp fra vegtrafikken har vært på 31 prosent i perioden 1990–2006, en vekstrate som er fire ganger større enn for Norges totale utslipp. I tillegg er lokal luftforurensing fortsatt et stort problem i mange byer. Den sterke trafikkveksten spiser opp positive effekter av teknologiutvikling. SFTs tiltaksanalyse fra 2005 viser stor lønnsomhet for tiltak som reduserer transportomfanget. Vi foreslår følgende skattemessige grep:

- Autodieselavgiften bør i første omgang økes med 50 øre per liter. Dieselbruken øker, og miljøskadene av diesel er større enn for bensin. Likevel er diesel billigere enn bensin. Dette må kombineres med betydelig økte midler til kollektivtransporten (både for å styrke kollektivtransporten og for å hindre kostnadsøking pga. økte dieselpriser).
- Styrk CO₂-komponenten engangsavgiften for nybiler, og opphev den reduserte engangsavgiften for varebiler.
- Innfør fordelsbeskatning av arbeidsgiverbetalte parkeringsplasser. Parkeringspolitikken er et svært effektivt virkemiddel for å påvirke reisemiddelvalget.
- Innfør hjemmel til å avgiftsbelegge private parkeringsplasser, noe som er særlig aktuelt ved kjøpesentre osv.
- Reduser og miljødifferensier pendlerfradraget.
- Bruk belønningsordninger for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk til å bli et viktig verktøy for å få kommunene til å innføre restriktive virkemidler (køprising, parkeringsrestriksjoner) og en transportreduserende arealpolitikk.

Vurder å innføre en nordisk, bilateral CO₂-avgift på flydrivstoff

Inntil det eventuelt kommer overnasjonale avgifter på luftfart og skipsfart, bør Norge gå i dialog med sine naboland med tanke på å innføre en nordisk CO₂-avgift på flydrivstoff. Dersom det ikke er mulig å gjennomføre en slik nordisk avgift, må Norge avgiftslegge miljøskadene på flytrafikken til/fra Norge på andre måter.

Dropp miljøfiendtlige subsidier – to eksempler

- Støtte til skogsbilvegbygging gjør det mulig økonomisk å hogge skog i ulendt terreng. Dette er ofte skog som har høy verneverdi, og som ikke vil bli hogd uten støtteordningene. Slike støtteordninger må avskaffes.
- Fritak av CO₂-avgift på fiskeflåten stimulerer til energikrevende trålerfiske framfor kystfiske. Vi kommer tilbake med mer om dette om kort tid gjennom en egen rapport.

Innfør nye avgifter på arealbruk og ressursuttak

Aktuelle nye avgifter:

- Avgift på nedbygging av areal, både matjord og områder med stort naturmangfold
- Arealavgift på bruk av havet, som bl.a. rettes mot oppdrettsnæringen, for å prise de skadene den påfører miljøet
- Avgifter på ressursuttak

Tenk nytt i forhold til skogvern

Konfliktnivået i skogvernpolitikken er dessverre høyt. Vi etterlyser økonomiske støtteordninger som kan motivere skogeierne til å ta vare på artsrikdommen, som er under strekt press. Slike virkemidler må kombineres med tradisjonelle verneordninger. Det fins erfaringer internasjonalt på dette området.

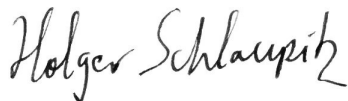
Andre grep

- Kutt ut tax-free-ordningen
- Vurder avgift på reklame
- Vurder miljømessig differensiering av merverdiavgiften på varer, f.eks. redusert sats på økologisk mat i forhold mat produsert etter konvensjonelle metoder

Klimakvoter

Det er uheldig at det deles ut så stor andel gratiskvoter. Dette illustreres godt nå som gasskraftverket på Kårstø står stille pga. dårlig lønnsomhet. Kraftverket får gratiskvoter og kan selge dem til markedspris. Dersom kvoter fortsatt skal deles ut gratis, må de i det minste trekkes tilbake når de ikke blir brukt.

Med vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund

Holger Schlaupitz
fagleder på energi, klima og samferdsel